

1. We creëren **veiligheid en geborgenheid** in een **krachtige leeromgeving**.



De eerste schooldag creëerden we een warm onthaal voor de kinderen. Er hingen welkomsslogans en kleurrijke ballonnen. Nieuwe kinderen en juffen werden even kort voorgesteld. En elke klas kreeg een ballon met een kaartje mee waar alle kinderen van de klas hun naam en een 'klaswens' mochten op schrijven. In de voormiddag kwamen we allemaal samen om de ballonnen de lucht in de laten. Dat was een mooi moment waardoor we een gevoel van vreugde, samen-zijn en geborgenheid willen creëren op school, van klein tot groot. Alleen de peutertjes vierden de start met de allerkleinsten samen. In de klassen was er die dag verder veel tijd voor kennismaking en afspraken, zodat de school een veilige en duidelijke plek is om te vertoeven. In vele klassen werd ook op de eerste dag al de leerhonger van de kinderen gestild. In het vijfde leerjaar bijvoorbeeld kijken de kinderen erg uit naar de eerste Franse woordjes, en die leerden ze al op de eerste dag! Krachtig begonnen is half gewonnen!!!

2. De **eerstelijnszorg** gebeurt in de klas door de **klastitularis**, verrijkt met de hulp van de zorgbegeleider om kinderen met specifieke problemen te begeleiden.

Ella heeft te kampen met een zware rekenstoornis. Ze zit nu in het vierde leerjaar maar getallen zijn voor haar vaak 'Chinees'. De klasleerkracht neemt Ella zo goed mogelijk 'mee' in de rekenlessen.

Ella volgt de klassikale lessen mee.

Als er individueel geoefend wordt, dan mag zij van de leerkracht soms de rekenmachine gebruiken. Of de leerkracht duidt oefeningen aan in het boek die zij mag maken.

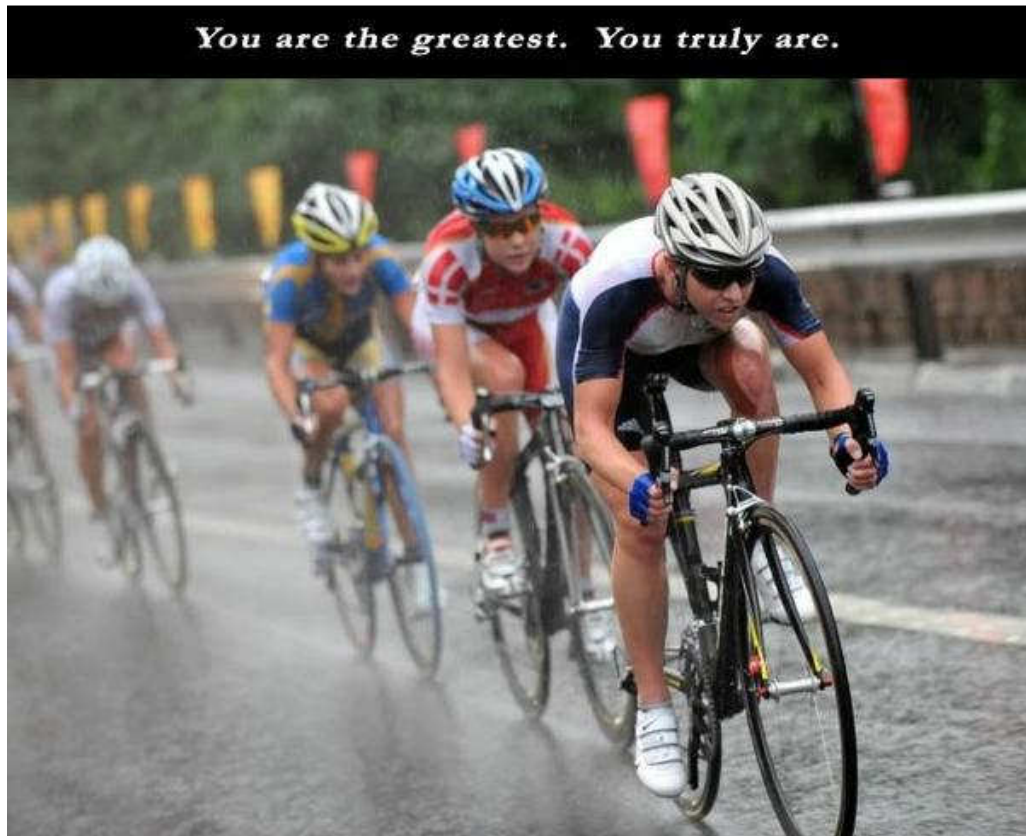
Ella werkt soms ook in een apart aangepast rekenboek dat de zorgleerkracht maakte.

Jacob, peuter, heeft het zeer moeilijk met het begrijpen van eenvoudige opdrachten. We kijken de dag ervoor al eens in het boek dat zal verteld worden, de namen van de hoofdpersonages worden al eens genoemd, ... Met deze eerstelijnszorg probeer ik Jacob zoveel mogelijk te betrekken in het klasgebeuren.

*Great things are done by a series of
small things brought together.*



3. Het team heeft oog voor **alle kinderen**, hoe verscheiden ze ook zijn qua sociale herkomst, intelligentie, persoonlijkheid of religieuze achtergrond.



Als leerkracht ben ik een vat boordevol talenten. Die zet ik dagelijks in om alle kinderen met wie ik dagelijks op weg ga, iets mee te geven van wat zij nodig hebben. En geloof me, elke groep is weer een verscheidenheid aan kinderen die me uitdagen om het beste van mezelf te geven. Lukas is superintelligent en daarom moet ik er op tijd aan denken om hem als hulp in te schakelen of om hem uit te dagen met moeilijke taken. Stan is weer veel te dun gekleed voor dit koude weer en ruikt niet fris. Hij dreigt uit de groep te vallen doordat de kinderen voelen dat hij anders is dan de meeste kinderen uit de klas... De groep aansporen om te blijven samenspelen en niemand uit te sluiten, is iets wat dagelijks mijn aandacht vraagt. Julia woont pas drie weken in België en ik let er op om haar af en toe woorden te laten herhalen, of ik geef haar andere taakjes tijdens lessen waar ze sowieso nog weinig kan van opsteken. In de kleuterklas komt Birtu uit Zuid-Afrika en de klaspop is dit jaar een zwarte pop. Zo komt 'een andere huidskleur' als iets gewoons binnen in de klas.

Je ziet het, elke dag probeer ik oog te hebben voor al die verschillende kinderen in mijn klas. Zonder echter het doel van de groep uit het oog te verliezen.

Ik ben een vat vol talenten ...! Laat ik me daar maar van bewust zijn!!

4. De motor van ons zorgbeleid is het **handelingsgericht werken**. Hierin is de **klasleerkracht spilfiguur**.

Handelingsgericht werken is nog onvoldoende gekend en geïntegreerd in onze schoolwerking. Dit is zeker een werkpunt.

5. Omgaan met verscheidenheid in de klas is een uitdaging voor de leerkracht om te **differentiëren**.

In de bouwhoek moet Miel echt nog kunnen experimenteren. Hij mag er vrij spelen. Klaartje staat al veel verder in haar denken en bouwt een huis na via een stappenplan. Maya leert ook bouwen met stappenplannen maar bij haar zijn de na te bouwen constructies nog heel eenvoudig. Ze vindt het fijn dat het begint te lukken en ze wordt uitgedaagd door wat Klaartje al kan!

Tijdens de spellingsles kopieert Lowie de woordjes van een afschrijfkartje zolang als dat voor hem nodig is. Zo ervaart hij succes ook al is schrijven voor hem een moeilijke zaak.



6. Vanuit een zorgbrede kijk **communiceren** we **respectvol** en **eerlijk** met en over onze kinderen en ouders.

Net zoals wij zelf, zijn ook ouders en kinderen heel verschillend. Sommige ouders stellen zich superkritisch op, of stellen hoge eisen. Andere ouders brengen hun kinderen met liefde groot in een heel beperkte omgeving of zijn zelf heel taalarm, ...

Soms erger ik mij aan deze kleine kantjes waarmee ouders mij soms behoorlijk op de kast kunnen krijgen. Soms uit ik mijn ergernis even bij collega's omdat ook ik 'mijn ei' soms eens kwijt moet en omdat ook ik me gesteund wil voelen.

Toch vaak ik erover dat ik de positieve kanten in deze moeilijke ouderrelatie ook belicht en blijf mee-nemen.

Zo voorkom ik dat ouders een stempel krijgen die ze de hele lagere school met zich meedragen. Daar kan immers niemand meer mee vooruit.

*It's easier to accept others,
than to change them.*



7. Haalbare zorg realiseren in verbondenheid met **iedereen** die bij de school betrokken is: directie, schoolteam, het kind, ouders, CLB en externe zorgverleners.

Alice is een verstandig slechtziend meisje. Zonder bril ziet ze niet. Met bril ziet ze nog steeds heel weinig. Je kan het je voorstellen alsof een boom die jij 10 meter verderop ziet staan, voor haar pas zichtbaar wordt als ze er 2 meter vandaan staat. Haar ogen schuwen licht. Waardoor zonovergoten speelplaatsen of bladen waar het licht op valt, voor haar afschuwelijk moeilijk te verdragen zijn.

De GON leerkracht helpt mij enorm op weg om Alice in het klasgebeuren mee te nemen. Kleine tips die voor haar van groot belang zijn. Zo let ik er bijvoorbeeld op dat ze werkjes doet op een plek waar geen extra licht op haar blad valt. Of werkbladen hebben voor haar heel weinig achtergrond, zodat de essentie naar voor komt. Of in een groep staat zij vooraan of achteraan, zodat ze niet te veel geduw en getrek te verduren krijgt. De turnleerkracht licht ik als eerste in over de problematiek van Alice.

Regelmatig komen we samen met de ouders, de GON en zorgleerkracht, om alle neuzen in dezelfde richting te zetten. Bij problemen voel ik me door hen ook gehoord en zoeken ze mee naar oplossingen.



A dream dreamed together becomes reality

8. We stimuleren en moedigen aan omdat we geloven in de **groeikracht** van elk kind.

Elise is een zwakkere kleuter die heel weinig begrijpt en nog heel weinig kan spreken. Ze kan zich zeer moeilijk concentreren op verhalen of gesprekken met de kleuters.

Er is tijd nodig om met de ouders op weg te gaan in de moeilijkheden van Elise. Ik blijf aansturen op een hulpvraag bij het revalidatiecentrum omdat ik geloof dat Elise met meer aangepaste ondersteuning gerichter kan geholpen worden in haar groei.

Net omdat ik geloof in verdere groeimogelijkheden bij haar, probeer ik de ouders zo ver te krijgen dat ze verder hulp zoeken.



A journey of a thousand miles must begin with a single step.

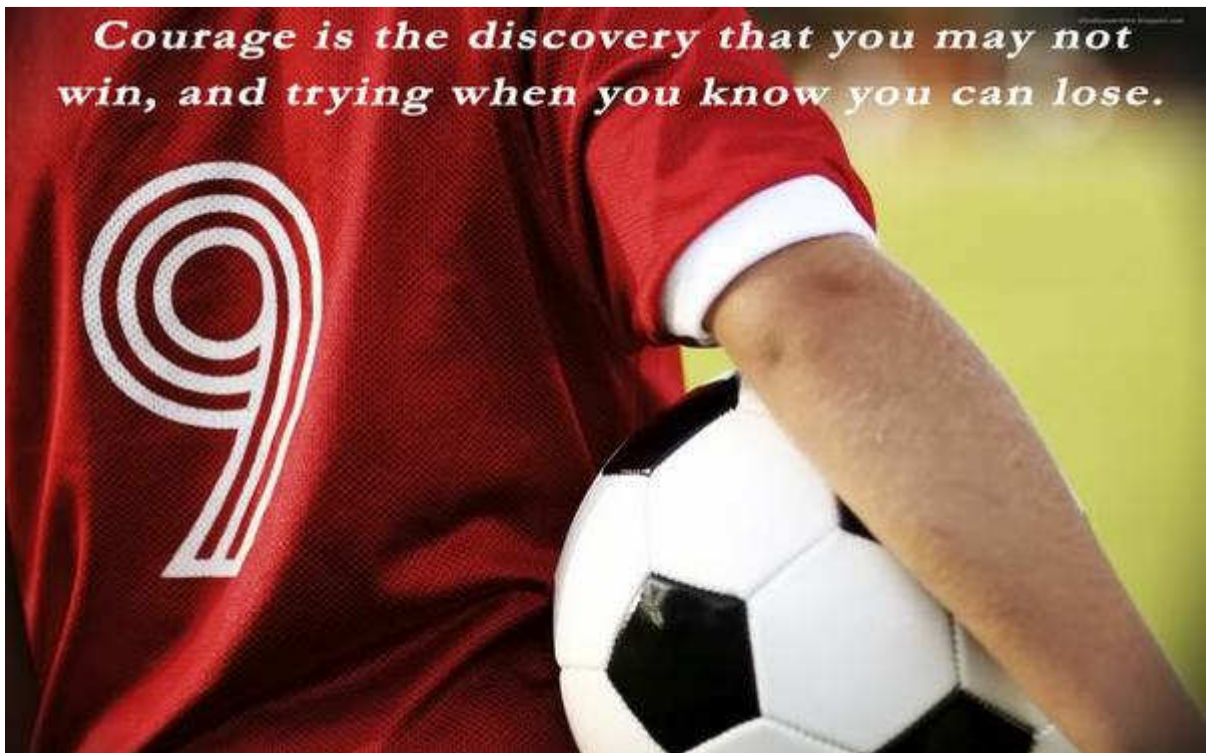
9. We (h)erkennen onze kinderen om wat ze kunnen en om wat ze kennen. Pas als we ze ook (h)erkennen in wat ze voelen en wie ze zijn, krijgt hun totale ontwikkeling een kans.

Hoe goed we het ook proberen te voorkomen, vooral in de hogere leerjaren worden we soms geconfronteerd met pijnlijk pestgedrag. We proberen dit eerst steeds op te lossen via de NO BLAME methode, waarbij naar kinderen wordt geluisterd en op hen beroep wordt gedaan om mee op de kar te springen om het probleem op te lossen. Er wordt op die manier gewezen op gedrag dat niet kan, maar zonder iemand echt te beschuldigen. Kinderen voelen zich op die manier erkend in wat ze voelen en in wie ze zijn, en geven daardoor vaak gehoor aan de oproep om hun negatieve pestgedrag aan te pakken.

Als een kleuter zeer moeilijk uit zijn schelp komt, niet kan kiezen, geen contact zoekt, niet tot tekenen of kleuren komt, ... dan ga ik op zoek naar wat die kleuter wel boeit. Zo kwam er toevallig een brandweerauto de klas binnen waardoor Rémy plots openbloeide. Pas door deze erkenning van zijn interesse- en gevoelswereld, kon ik verder aan de slag.



10. Afstemmen op de mogelijkheden van kinderen vraagt veel **geduld** zodat hoop niet zou omslaan in wanhoop. Want dan wordt opvoeden en onderwijzen onmogelijk.



Ik heb niet naar alle kinderen dezelfde verwachtingen. Ik probeer tevreden te zijn met kleine stappen die kinderen zetten. Zo voorkom ik dat geduld omslaat in wanhoop. Zolang een kind blijft groeien en stapjes zetten, blijf ik moedig verder zoeken en proberen.

Als een kind niet meer groeit en blokkeert, zoek ik samen met de zorgleerkracht, ouders, hulpverleners naar een traject waarmee we een kind weer op 'groeirails' krijgen. Geduld stelt ons hier wel eens op de proef ...

11. We kijken **positief** naar de talenten en behoeften van elk kind. Vanuit onze handelingsgerichte aanpak benutten we het positieve als ingangspoort.

Marilyn kan plots heel boos worden en blokkeren. Ze wil dan niet meer meedoen met de klas. Zo stoort ze de hele groep en trekt ze alle aandacht naar zich toe. Soms loopt ze zelfs weg, of begint ze andere kinderen te slaan en te nijpen. Het duurt lang voor ik kan te weten komen wat er eigenlijk aan de hand is.

We zochten naar verschillende ingangspoorten. Haar afzonderen tot haar woede over is, lukt niet. Er proberen over spreken eindigt in koppig zwijgen. 'Druk' van bijvoorbeeld de directeur helpt niet.

We vonden een ingangspoort die vaak positief werkt: ze kan vrij goed tekenen wat er aan de hand is, waarna ze er wel kan over praten. Omdat ze in 'omgaan met kwaadheid' nog een hele weg heeft af te leggen, tekent ze dit soms uit bij de zorgjuf omdat dit in de klas niet steeds haalbaar is. We merken wel een evolutie bij Marilyn.

In alles zit wel een scheurtje;
zo komt het licht binnen.

Leonard Cohen

12. In een **warm nest** bieden we kinderen de **structuur** die ze nodig hebben.

We bieden op onze school kinderen ook veel kansen tot spelen. We doen dit met een duidelijk beurtsysteem zodat iedereen bijvoorbeeld kan uitkijken naar de voetbalspeeltijd waarbij de voetbalplek voor hun leeftijdsgroep wordt gereserveerd. Of naar de speeltijd waarin zij met de ballenvanger kunnen spelen. Duidelijke afspraken en structuur maken ook het spel immers voor iedereen fijner.

In de kleuterklas biedt het dagverloop een heel belangrijke structuur voor de kleuters. In de hele kleuterschool gebruiken we hiervoor dezelfde symbolen, wat de houvast nog versterkt. Ook het keuzebord, het takenbord, ... helpen de kleuters om structuur en veiligheid te beleven.

